

fabrikasjonen op igjen, så vi kunde beholde ett par av de ca. 50 millioner der årligårs betales ut til kull og koks i landet. Det ser ut som viljen til å søke å få vårt arbeidsliv på fote ikke rekker særlig langt.

Det kan noteres, at det i år er kommet i gang en privat brenntorvfabrikk anlagt av forstmester Fosheim i Valdres. Vi skal i et senere nummer av meddelelsene omtale dette anlegg nærmere, når sommerens driftsresultater foreligger.

Eidsvoll almenning har i sommer optatt drift på en av sine myrer, Storemyr.

Furnes almenning anlegger nytt brenntorvanlegg på Høljemyren.

Brenntorvdriften har foregått under gunstige værforhold, så konsumentene til høsten kan glede sig ved et godt og tørt brønnsl. Torvens tørrhetsgrad spiller en avgjørende rolle for at den skal bli lønnsom i bruk.

NY TORVSPADE.

To nordlendinger har ved overrettssakfører Ant. Juel Myhre, Sortland, fått mønsterbeskyttet en ny vinkeltorvspade, konstruert for «lompestikning». Spaden er prøvet forskjellige steder i sommer og betyr en forenkling av lompestikningsmetoden.

LITTERATUR.

Brüne, Fr. und Igel, H.: «Wichtige Fragen der Hochmoordränung.» Særtrykk av «Mitteilung des Vereins zur Förderung der Moorkultur im Deutschen Reiche», April, 1933.

Avhandlingen bygger på undersøkelser utført av myrforsøksstasjonen i Bremen, og behandler vesentlig sammenhengen mellom grøftedybde og myrenes synkning, den hensiktsmessigste grøfteavstand og spørsmålet om åpne eller lukkede drens-systemer.

Som eksempel på hvor sterkt en myr kan synke sammen etter grøftning, nevnes Königsmoor i Harburg, gjennomsnittlig ca. 2 m. dyp, grøftet i 1911 med 1,10 m. dype rørgrøfter i 20 m. avstand. Ved nivellment i 1932 blev myrenes synkning bestemt til 52 cm. i gjennomsnitt, d. v. s. a den oprinnelige myrddybde var redusert med ca. 27 %.

Den hensiktsmessigste grøfteavstand bestemmes først og fremst av bruksmåten og av nedbørsmengden på vedkommende sted, og forfatterne gjør opmerksom på at spørsmålet ikke lar sig besvare generelt. Den tidligere anbefalte avstand mellom sugegrøftene for høimoser — 20 m. — har imidlertid vist sig å være for stor i mange tilfelle, og de anbefaler derfor å redusere avstanden ned til 15 m. Forfatterne diskuterer likeså fordeler og mangler ved åpne kontra lukkede

drenssystemer og konkluderer med at samlegrøftene helst ikke bør lukkes.

*

Finska Mosskulturföreningens Årbok, 1932, hefte 2, er nettop utkommet med følgende innhold:

Krohn, L.: «De nya torvtillverkningsmetoderna i Ryssland».

Vesikivi, Antti: «Kaligjødslingens inverkan på den botaniska sammansättningen av slåttervall på kärrjord».

Saloheimo, Lauri: «Om kalkning av kärrjordsodlingar».

Saloheimo, Lauri: «På Finska Mosskulturföreningens Karelska försöksstation inom jordbruket använd arbetskraft under 10-årsperioden 1922—1931».

Svinhufvud, E. G.: «Jämförelse av olika kvävekonstgjödelsesmedel på Finska Mosskulturföreningens försöksstation i Syd-Österbotten åren 1927—1932».

Kivinen, Erkki: «Förhållandet mellan förekomsten av växtnäringssämnen i torvmarksväxterna och i torvjorden».

Med dette hefte avsluttes årboken for 1932. Første hefte, som er utsendt tidligere, inneholder en oversikt over Finska Mosskulturföreningens virksomhet i 1931, dessuten regnskapsoversikt m. v., og likeså meddeles resultatene fra foreningens tre forsøksstasjoner for 1931. Årboken byr således på meget av interesse.

*

Bjørlykke, K. O.: «Jordarter og jordsmonn i Østfold fylke». Det norske videnskapsakademis skrifter. I. Mat.-naturv. klasse, nr. 3, 1933.

Avhandlingen er delt i tre hovedavsnitt, hvorav første del behandler fylkets geografiske, klimatiske og geologiske forhold, annen del behandler jordsmonnet og tredje del jordbunnsforholdene innen de enkelte herreder. Undersøkelsen bygger på en rekke uttatte og analyserte jordprofiler, de fleste av profilene tilhører *leirjordgruppen*. For øvrig behandles *mojordene*, *sandjordene* og *humusjordenes* jordartsgrupper og deres jordsmonn. Det er leirjordene som danner den mest utbredte jordartsgruppe i Østfold, mojordene spiller mindre rolle, sandjordene har derimot adskillig utbredelse. Hvad humusjordene angår, så omfatter denne gruppe særlig myrjordene; forfatteren gjør imidlertid opmerksom på at de forskjellige typer herav og det jordsmonn de danner er lite undersøkt i Østfold.

Rettelse.

Fig. 4 i Meddelelserne nr. 2 og 3 1933 viser hå-avling (efterslått) på grasmyr, Mæresmyra, i k k e virkningen av sandkjøring.